Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B**

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 696/93

z dnia 15 marca 1993 r.

w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie

(Dz.U. L 76 z 30.3.1993, str. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**M1**	Rozporządzenie (WE) nr 1882/2003Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2003 r.	L 284	1	31.10.2003
►**M2**	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1137/2008 z dnia 22 października 2008 r.	L 311	1	21.11.2008

zmienione przez:

►**A1**	Akt Przystąpienia Austrii, Szwecji i Finlandii	C 241	21	29.8.1994

▼B

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 696/93

z dnia 15 marca 1993 r.

w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 100a,

uwzględniając wniosek Komisji ([1]),

we współpracy z Parlamentem Europejskim ([2]),

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([3]),

a także mając na uwadze, co następuje:

funkcjonowanie rynku wewnętrznego wymaga stosowania statystycznych norm do celów identyfikacji jednostek, jak również zbierania, przesyłania i publikowania statystyk wspólnotowych i statystyk krajowych, tak aby przedsiębiorstwa, instytucje finansowe, urzędy i wszystkie inne podmioty gospodarcze działające na rynku wewnętrznym dysponowały wiarygodnymi i porównywalnymi informacjami;

informacje statystyczne dotyczące systemu produkcyjnego są niezbędne przedsiębiorstwom do oceny ich poziomu konkurencyjności oraz użyteczne dla instytucji wspólnotowych w celu zapobiegania zakłóceniu konkurencji;

zgodnie z zasadą pomocniczości tworzenie wspólnych norm statystycznych pozwalające na przygotowanie zharmonizowanych statystyk jest działaniem, które może być skutecznie przeprowadzone wyłącznie na poziomie wspólnotowym, jeżeli normy te zostaną zastosowane w każdym Państwie Członkowskim z upoważnienia organów i instytucji odpowiedzialnych za zestawienie urzędowych statystyk;

tylko w przypadku gdy Państwa Członkowskie będą stosować klasyfikacje działalności powiązane z klasyfikacją wspólnotową, możliwe będzie dostarczanie zintegrowanych informacji statystycznych w sposób wiarygodny, szybki, elastyczny oraz wystarczająco szczegółowy dla zarządzania rynkiem wewnętrznym;

w celu spełnienia szczególnych wymagań Państwa Członkowskie powinny być w stanie zachowywać lub wprowadzać do swojej nomenklatury krajowej inne statystyczne jednostki w celu obserwacji i analizy systemu produkcyjnego;

wybór jednostki statystycznej użytej w danej ankiecie lub analizie zostanie dokładnie ustalony w szczególnych przepisach prawnych;

wykorzystanie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnotach Europejskich, zwanej dalej NACE Rev. 1, ustanowionej w rozporządzeniu (EWG) nr 3037/90 ([4]) oraz zastosowanie Europejskiego Systemu Zintegrowanych Rachunków Gospodarczych (ESA) wymaga zdefiniowania jednostek statystycznych dla rejestrów, badań statystycznych oraz przestawienia i analiz statystyk;

Komitet utworzony rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3037/90 upoważniony jest do „opracowania wytycznych klasyfikacji jednostek statystycznych zgodnie z NACE Rev. 1”, ale jednostki takie muszą być zdefiniowane gdzie indziej;

([1]) Dz.U. C 267 z 16.10.1992, str. 3.
([2]) Dz.U. C 337 z 21.12.1992 i decyzja z dnia 10 lutego 1993 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
([3]) Dz.U. nr C 19 z 25.1.1993, str. 60.
([4]) Dz.U. L 239 z 24.10.1990, str. 1.

▼B

niezbędne jest, aby jednostki statystyczne sklasyfikowane według NACE Rev. 1 były definiowane w ten sam sposób we wszystkich Państwach Członkowskich dla zapewnienia porównywalności między odpowiadającymi sobie krajowymi i wspólnotowymi statystykami;

pożądane jest ograniczenie liczby jednostek statystycznych systemu produkcyjnego;

porównywalność w skali międzynarodowej statystyk gospodarczych wymaga, aby Państwa Członkowskie i instytucje wspólnotowe stosowały jednostki statystyczne bezpośrednio powiązane z definicjami podanymi z jednej strony we wstępie do „Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Rodzajów Działalności Narodów Zjednoczonych” (ISIC Rev. 3) oraz, z drugiej strony, z dokumentami Systemu Rachunków Narodowych Narodów Zjednoczonych;

do systemu produkcyjnego zalicza się wszystkie podmioty, które uczestniczą w produkcji, oraz całą działalność gospodarczą i finansową prowadzoną przez te podmioty;

wprowadzenie rygorystycznego i powszechnego stosowania tych jednostek w całej Wspólnocie wymaga okresu przejściowego,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Niniejsze rozporządzenie ustanawia wykaz jednostek statystycznych (zwanych dalej „jednostkami statystycznymi systemu produkcyjnego”) wymienionych w Załączniku do niniejszego rozporządzenia wraz ze stosowanymi kryteriami, definicjami tych jednostek oraz notami wyjaśniającymi.

Artykuł 2

Definicje jednostek statystycznych systemu produkcyjnego są stosowane przez Państwa Członkowskie oraz Komisję w celu określenia jednostek w związku ze zbieraniem, przekazywaniem, publikowaniem i analizowaniem danych statystycznych dotyczących systemu produkcyjnego, w szczególności związanych z NACE Rev. 1.

Artykuł 3

Od dnia 1 stycznia 1994 r. do celów określonych w art. 2 Państwa Członkowskie stosują definicje określone w art. 1 w przypadku statystyk odnoszących się do zdarzeń mających miejsce po tym terminie.

Artykuł 4

1. W okresie przejściowym trwającym od dnia 1 stycznia 1994 r. do dnia 31 grudnia 1995 r. każde Państwo Członkowskie może stosować do statystyk odnoszących się do tego okresu inne jednostki statystyczne systemu produkcyjnego niż przewidziane w art. 1. W takim przypadku dane statystyczne przesyłane Komisji w okresie przejściowym są przystosowywane i przekazywane tak, aby były możliwie najbardziej zgodne z Załącznikiem.

2. Na wniosek Państwa Członkowskiego i z właściwie umotywowanych przyczyn technicznych lub praktycznych Komisja może w wyjątkowych okolicznościach przedłużyć okres przejściowy, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 1997 r.

▼M2

Artykuł 5

Po zakończeniu okresu przejściowego określonego w art. 4 Komisja może, zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w art. 7 ust. 2, upoważnić państwo członkowskie do stosowania innych jednostek statystycznych systemu produkcyjnego.

Artykuł 6

Komisja przyjmuje środki w celu wdrożenia niniejszego rozporządzenia, w tym środki mające na celu dostosowanie do postępu gospodarczego i technicznego, szczególnie w zakresie jednostek statystycznych systemu produkcyjnego, stosowanych kryteriów i definicji określonych w załączniku. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszego rozporządzenia, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 7 ust. 3.

Artykuł 7

1. Komisja jest wspierana przez Komitet ds. Programu Statystycznego.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Termin określony w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE wynosi trzy miesiące.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

▼B

Artykuł 8

Jednostki statystyczne systemu produkcyjnego określone w akcie wspólnotowym regulującym statystyki Wspólnoty są interpretowane zgodnie z pojęciami i terminologią niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 9

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK

JEDNOSTKI STATYSTYCZNE SYSTEMU PRODUKCYJNEGO WE WSPÓLNOCIE

SEKCJA I

Wykaz jednostek

Wykaz jednostek statystycznych systemu produkcyjnego jest następujący:

A. przedsiębiorstwo;

B. jednostka instytucjonalna;

C. grupa przedsiębiorstw;

D. jednostka rodzaju działalności (JRD);

E. jednostka jednorodnej produkcji (JJP);

F. jednostka lokalna;

G. jednostka lokalna rodzaju działalności (JLRD);

H. jednostka lokalna jednorodnej produkcji (JLJP).

SEKCJA II

Stosowane kryteria

Jednostki statystyczne w niniejszym rozporządzeniu definiowane są na podstawie trzech kryteriów. Względne znaczenie tych trzech kryteriów jest zależne od rodzaju jednostki.

A. *Kryteria prawne, rachunkowe lub organizacyjne*

1. W celu zdefiniowania określonych jednostek, które dają się jednoznacznie rozróżnić i zidentyfikować w gospodarce, należy zastosować kryteria prawne lub instytucjonalne. W niektórych przypadkach określone jednostki, które są wyodrębnione w sensie prawnym, muszą być grupowane, ponieważ nie są one wystarczająco samodzielne pod względem organizacyjnym. W celu zdefiniowania określonych jednostek należy także zastosować kryteria rachunkowe lub finansowe.

2. W celu utworzenia jednostki przedsiębiorstwo należy zastosować te jednostki prawne, które prowadzą, całościowo lub częściowo, działalność produkcyjną.

3. Jednostki prawne obejmują:

   — osoby prawne, których istnienie jest uznane przez prawo, niezależnie od osób indywidualnych lub instytucji, które są ich właścicielami lub członkami,

   — osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą we własnym imieniu.

4. Jednostka prawna zawsze tworzy samodzielnie lub czasem wraz z innymi jednostkami prawnymi bazę prawną dla jednostki statystycznej znanej jako „przedsiębiorstwo”.

B. *Kryteria geograficzne*

1. Jednostka może być identyfikowana geograficznie. Rozróżnia się miedzy obszarami: lokalnym, regionalnym, krajowym, wspólnotowym i światowym.

2. Poziom lokalny odnosi się tutaj do „najmniejszego obszaru administracyjnego”: „commune” lub „gemeente” w Belgii, „kommune” w Danii, „Gemeinde” w Niemczech, „demos” lub „koinotis” w Grecji, „municipio” w Hiszpanii, „commune” we Francji, „DED/ward” w Irlandii, „commune” we Włoszech, „commune” w Luksemburgu, „gemeente” w Niderlandach, ►A1 „Gemeinde” w Austrii, „concelho” w Portugalii, „kunta/kommun” w Finlandii, „primärkommun” w Szwecji oraz „ward” w Wielkiej Brytanii. ◄

▼B

3. Poziomy regionalne są zdefiniowane przez Nomenklaturę Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), która wyróżnia trzy poziomy (I, II, III).

4. Jednostki obserwacji oraz analizy zdefiniowane są w taki sposób, aby można było ustalić dane przede wszystkim dla każdego z Państw Członkowskich oraz aby te dane mogły być zintegrowane dla uzyskania wyników dla całej Wspólnoty lub dla większych obszarów.

5. Reguły dotyczące kryteriów geograficznych muszą umożliwiać konsolidację danych i unikać podwójnego liczenia i pomijania danych.

C. *Kryteria działalności*

1. Działalność gospodarcza polegająca na produkcji – zwana dalej „działalnością" – wynika z połączenia zasobów, takich jak urządzenia, siła robocza, techniki wytwórcze, sieć informacyjna, produkty, prowadzącego do wytworzenia określonych towarów lub usług. Działalność charakteryzuje wkład produktów (towarów lub usług), proces produkcyjny oraz wytwarzane produkty.

2. Rodzaje działalności są określane przez odniesienie do określonego poziomu NACE Rev. 1.

3. Jeżeli jednostka prowadzi więcej niż jedną działalność, wszystkie rodzaje działalności, które nie są działalnością pomocniczą, uporządkowane są według wytworzonej przez nie wartości dodanej brutto według kosztów czynników produkcji. Wyróżnia się działalność główną oraz działalność drugorzędną.

4. Przy braku danych o wartości dodanej należy brać pod uwagę inne kryteria, takie jak np. zatrudnienie, płace, obrót, aktywa, w celu uzyskania jak najlepszego przybliżenia do klasyfikacji, która zostałaby otrzymana przy obraniu za podstawę wartości dodanej.

5. Jednostki są klasyfikowane w zależności od ich działalności. Jeżeli jakaś działalność tworzy więcej niż 50 % wartości dodanej, to działalność ta decyduje o klasyfikacji tej jednostki. We wszystkich pozostałych przypadkach należy stosować się do reguł klasyfikacji. Klasyfikacja następuje etapami z góry w dół, zaczynając od najwyższego poziomu agregacji, którym jest sekcja (1 litera), po niej następuje dział (2 cyfry) i grupa (3 cyfry) i na końcu klasa (4 cyfry). Klasyfikacja na każdym poziomie musi być zgodna z poziomem poprzedzającym. Komitet ds. Programu Statystycznego określony w art. 7 rozporządzenia EWG nr 3037/90 ma właściwość w tej dziedzinie.

6. Działalność główna i działalność drugorzędna są związane z działalnością pomocniczą, taką jak np. administracja, rachunkowość, przetwarzanie danych, monitorowanie procesów, zakupy, sprzedaż i promocja sprzedaży, składowanie, naprawy, transport i remonty.

   Działalność pomocnicza w ramach danej jednostki prowadzona jest w celu umożliwienia lub ułatwienia produkcji określonych towarów i usług przez daną jednostkę na rzecz stron trzecich. Produkty działalności pomocniczej nie są jako takie dostarczane stronom trzecim.

7. Pojęcie działalności pomocniczej rozwinięte jest w sekcji IV lit. B.

SEKCJA III

Definicje jednostek statystycznych systemu produkcyjnego oraz noty wyjaśniające odnoszące się do poszczególnych jednostek

A. *Przedsiębiorstwo*

„Przedsiębiorstwo" jest najmniejszą kombinacją jednostek prawnych, tzn. jednostką organizacyjną wytwarzającą towary i usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jeden lub więcej rodzajów działalności w jednym lub więcej miejscach. Przedsiębiorstwo może być jedną jednostką prawną.

Noty wyjaśniające:

Definiowane w ten sposób przedsiębiorstwo jest jednostką gospodarczą, która dlatego pod pewnymi warunkami może odpowiadać grupie kilku jednostek prawnych. Niektóre jednostki prawne prowadzą w rzeczywistości działalność wyłącznie na rzecz innej jednostki prawnej i ich istnienie może być wyjaś-

▼B

nione jedynie przyczynami administracyjnymi (np. podatkowymi), chociaż jednostki takie nie mają znaczenia gospodarczego. Do tej kategorii należy też duża część jednostek prawnych niezatrudniających pracowników. Często działalność takich jednostek prawnych powinna być traktowana jako działalność pomocnicza w stosunku do działalności dominującej jednostki prawnej, na rzecz której działają, do której należą i z którą muszą być połączone, aby stworzyć przedsiębiorstwo w celu analizy gospodarczej.

B. *Jednostka instytucjonalna*

„Jednostka instytucjonalna" to podstawowy ośrodek podejmowania decyzji gospodarczych, charakteryzujący się jednolitością zachowania oraz samodzielnością podejmowania decyzji w realizowaniu jej głównej funkcji. Uważa się, że jednostka tworzy jednostkę instytucjonalną, jeżeli posiada samodzielność podejmowania decyzji w odniesieniu do jej głównej funkcji oraz prowadzi pełną rachunkowość.

— Posiadanie przez jednostkę samodzielności podejmowania decyzji w zakresie swej podstawowej funkcji oznacza, że jest ona odpowiedzialna za decyzje i działania, które podejmuje.

— Prowadzenie przez jednostkę pełnej rachunkowości oznacza, że prowadzi dokumentację księgową obejmującą całość jej transakcji gospodarczych i finansowych dla tego okresu obrachunkowego oraz posiada bilans aktywów i pasywów.

Noty wyjaśniające:

1. W sektorze spółek kapitałowych przedsiębiorstwo odpowiada jednostce instytucjonalnej ESA. Podobne jednostki instytucjonalne istnieją także w sektorach administracji centralnej oraz prywatnych instytucji nienastawionych na przynoszenie dochodu. Jednostka instytucjonalna w sektorze gospodarstw domowych obejmuje wszystkie rodzaje działalności gospodarstwa domowego, podczas gdy określenie „przedsiębiorstwo" jest zastrzeżone wyłącznie dla ich działalności produkcyjnych.

2. Stosowanie tych reguł prowadzi do następujących rozwiązań w zakresie instytucji, które nie posiadają wyraźnie obu wymienionych cech jednostki instytucjonalnej:

   a) gospodarstwa domowe zawsze korzystają z samodzielności podejmowania decyzji i muszą być jednostkami instytucjonalnymi, nawet jeżeli nie prowadzą pełnej rachunkowości;

   b) podmioty, które nie prowadzą pełnej rachunkowości, są połączone z jednostkami instytucjonalnymi, w których rachunkowości mieści się ich częściowa rachunkowość;

   c) podmioty, które mimo prowadzonej pełnej rachunkowości nie mają samodzielności podejmowania decyzji w wykonywaniu swojej głównej funkcji, są połączone z jednostkami, które je kontrolują;

   d) podmioty, które odpowiadają definicji jednostki instytucjonalnej, są traktowane jako takie, nawet jeśli w żadnej formie nie publikują sprawozdań finansowych;

   e) podmioty należące do grupy przedsiębiorstw i prowadzące pełną rachunkowość są uważane za jednostki instytucjonalne, nawet jeżeli zrzekły się one faktycznie lub prawnie części samodzielności podejmowania decyzji na rzecz centralnego organu (spółki holdingowej) odpowiedzialnego za ogólne zarządzanie grupą. Spółka holdingowa jest także uważana za jednostkę instytucjonalną odrębną w stosunku do jednostek, które kontroluje.

3. Za jednostki instytucjonalne uważa się:

   — jednostki, które prowadzą pełną rachunkowość i mają samodzielność podejmowania decyzji:

      a) spółki kapitałowe;

      b) spółdzielnie lub spółki osobowe uznawane za niezależne osoby prawne;

      c) przedsiębiorstwa publiczne, które na mocy specjalnych przepisów prawnych są uważane za niezależne osoby prawne;

      d) instytucje nienastawione na przynoszenie dochodu uznawane za niezależne osoby prawne;

▼B

e) agencje rządowe,

— jednostki, które prowadzą pełną rachunkowość i umownie uważane są za posiadające samodzielność podejmowania decyzji:

f) *quasi*-spółki kapitałowe: to jest przedsiębiorstwa indywidualne, spółki osobowe, przedsiębiorstwa publiczne inne niż określone w lit. a), b) lub c) w zakresie, w jakim ich działalność gospodarcza i finansowa może być traktowana oddzielnie w stosunku do postępowania ich właścicieli oraz przypomina zachowanie spółki kapitałowej,

— jednostki, które niekoniecznie prowadzą pełną rachunkowość, ale które umownie uważane są za posiadające samodzielność podejmowania decyzji:

g) gospodarstwa domowe.

C. *Grupa przedsiębiorstw*

„Grupa przedsiębiorstw" to stowarzyszenie przedsiębiorstw, powiązanych między sobą więzami prawno-finansowymi. Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, w szczególności w odniesieniu do polityki produkcji, sprzedaży i zysków. Może ona jednoczyć niektóre aspekty zarządzania finansami i podatkami. Stanowi jednostkę gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, w szczególności dotyczących jednostek, które obejmuje.

Noty wyjaśniające:

1. W niektórych przypadkach obserwacji i analiz przydatne i niezbędne jest sprawdzenie związków między niektórymi przedsiębiorstwami oraz grupowanie tych spośród nich, między którymi istnieją silne wzajemne więzy.

   Wiele prac dotyczących pojęcia grupy przedsiębiorstw jest jeszcze w toku. Punktem wyjścia dla niniejszej definicji jest pojęcie „grupy rozrachunkowej" określonej w siódmej dyrektywie Rady 83/349/EWG (Dz.U. L 193 z 18.7.1983, str. 1). Dyrektywa ta weszła w życie po raz pierwszy w odniesieniu do skonsolidowanych sprawozdań finansowych za rok budżetowy, poczynając od 1990 r. Dyrektywa 90/605/EWG (Dz.U. L 317 z 16.11.1990, str. 60) rozszerzyła zakres stosowania siódmej dyrektywy.

2. W rozumieniu siódmej dyrektywy grupa istnieje wtedy, gdy 20 % kapitału lub praw głosu jest w posiadaniu lub pod kontrolą innego przedsiębiorstwa. Bierze się pod uwagę przepisy dotyczące kontroli nad kompetencjami do powoływania osób zarządzających. Poza finansową (większościową) kontrolą należy uwzględnić kontrolę faktyczną.

3. Definicja w takiej formie jest nieprzydatna do celów analizy statystycznej, ponieważ „grupy rozrachunkowe" nie tworzą wzajemnie wykluczającej się, dodatkowej grupy przedsiębiorstw. Należy więc zdefiniować jednostkę statystyczną „grupa przedsiębiorstw" opartą na „grupie rozrachunkowej", z zastosowaniem następujących zmian:

   — uwzględnia się grupy rozrachunkowe na najwyższym poziomie konsolidacji („głowa grupy"),

   — do grupy przedsiębiorstw wybiera się jednostki, których rachunkowość jest całkowicie zintegrowana z rachunkowością spółki konsolidującej,

   — dołącza się jednostki kontrolowane większościowo, których rachunkowość nie jest uwzględniana w całości konsolidującej, stosując jedno z kryteriów dopuszczanych przez siódmą dyrektywę, tzn. na zasadzie różnicy w rodzaju działalności lub stosunkowo małej wielkości,

   — nie bierze się pod uwagę powiązań czasowych, trwających krócej niż jeden rok.

4. Grupa przedsiębiorstw to zespół przedsiębiorstw kontrolowanych przez „głowę grupy". „Głowa grupy" jest dominującą jednostką prawną, która nie jest kontrolowana bezpośrednio ani pośrednio przez żadną inną jednostkę prawną. Każde przedsiębiorstwo zależne od innego przedsiębiorstwa zależnego uważane jest za przedsiębiorstwo zależne przedsiębiorstwa dominującego. Jednakże istnieją formy stowarzyszeń spółdzielni lub towarzystw wzajemnych, w których przedsiębiorstwo dominujące jest w rzeczywistości własnością jednostek składających się na grupę.

▼B

5. Grupy przedsiębiorstw są często powiązane przez różne rodzaje więzów, takich jak własność, udział większościowy i zarządzanie. Jednostki te są często powiązane z jednostkami z tej samej rodziny na kilku różnych poziomach. Jednostka „grupa przedsiębiorstw" odpowiada często konglomeratowi związanemu przez sieci złożonych stosunków i często obejmuje szeroki zakres rodzajów działalności. W ramach grupy przedsiębiorstw wyróżnia się podgrupy.

6. Użyteczne jest określenie wszystkich związków (udziały większościowe i mniejszościowe) istniejących między „głową grupy" i przedsiębiorstwem zależnym, poprzez sieć jednostek zależnych i jednostek zależnych od tych ostatnich. W ten sposób można określić cały schemat organizacyjny grupy.

7. W obliczu wpływów poszczególnych dyrektyw dotyczących rachunkowości należy zawsze próbować dokonać rozróżnienia między podstawowymi jednostkami tworzącymi grupę, które należą do przedsiębiorstw niefinansowych, i jednostkami, które muszą być klasyfikowane jako instytucje finansowe. Wśród tych ostatnich należy dokonać rozróżnienia między jednostkami będącymi instytucjami kredytowymi oraz tymi, które są zakładami ubezpieczeń. Niektóre grupy przedsiębiorstw mają powiązania o światowym zasięgu, jednakże muszą być analizowane dla obszaru gospodarczego każdego Państwa Członkowskiego oraz Wspólnoty.

8. Jednostka grupa przedsiębiorstw jest szczególnie przydatna do celów analiz finansowych i analiz dotyczących strategii spółek, jest jednak zbyt niejednorodna i zbyt zmienna, aby mogła zostać przyjęta jako podstawowa jednostka obserwacji i analiz statystycznych, która w dalszym ciągu będzie przedsiębiorstwem. Służy ona przetwarzaniu i przedstawianiu niektórych informacji.

D. *Jednostka rodzaju działalności (JRD)*

„Jednostka rodzaju działalności" grupuje wewnątrz danego przedsiębiorstwa wszystkie części, które uczestniczą w realizacji danej działalności na poziomie klasy (cztery cyfry) NACE Rev. 1 i odpowiada jednemu lub więcej poddziałom operacyjnym przedsiębiorstwa. System informacyjny przedsiębiorstwa musi umożliwiać określenie lub obliczenie dla każdej JRD co najmniej wartości produkcji i zużycia pośredniego, kosztów siły roboczej, nadwyżki zdolności przerobowej, a także zatrudnienia i wielkości inwestycji brutto.

Noty wyjaśniające:

1. JRD została stworzona w celu poprawy jednolitości wyników badań statystycznych prowadzonych w podziale na rodzaje działalności, a stąd także poprawienia porównywalności wyników w skali międzynarodowej, ponieważ na poziomie przedsiębiorstwa istnieją różne typy integracji poziomej i pionowej, zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej. Jednostka prowadząca jedynie działalność pomocniczą na rzecz przedsiębiorstwa, do którego należy, nie może być uważana za oddzielną JRD. W rzeczywistości, JRD odpowiada praktycznej definicji podanej w ust. 96 wstępu do klasyfikacji ISIC Rev. 3.

2. JRD objęte określonymi pozycjami NACE Rev. 1 mogą wytwarzać produkty spoza typowej jednolitej grupy, w wyniku realizacji działalności drugorzędnych związanych z tymi rodzajami działalności, których nie można wyróżnić na podstawie dostępnych dokumentów księgowych. Odwrotnie, JRD sklasyfikowane według działalności głównej pod określoną pozycją nie wytwarzają całkowitej produkcji jednolitych określonych grup produktów, ponieważ te same produkty mogą być wytwarzane w ramach działalności drugorzędnych JRD objętych innymi pozycjami klasyfikacji.

3. Wewnętrzne dokumenty księgowe przedsiębiorstw (np. ośrodki analizy zysku lub kosztów) rozwinęły się na podstawie kryteriów, często zbliżających się do pojęcia działalności. Umożliwiają one przekazywanie danych na poziomie JRD i tym samym umożliwiają ich obserwowanie.

4. Wszystkie koszty działalności pomocniczych przedsiębiorstwa muszą być przypisane działalności głównej lub działalności drugorzędnej i tym samym JRD obserwowanym w ramach przedsiębiorstwa.

▼B

E. *Jednostka jednorodnej produkcji (JJP)*

„Jednostkę jednorodnej produkcji" cechuje działalność jednolita, mianowicie jednorodne czynniki wejścia, proces produkcyjny i produkty wyjścia. Produkty wejścia i wyjścia są rozróżnialne na podstawie właściwości fizycznych, stopnia przetworzenia i zastosowanej technologii produkcji, przez odniesienie do klasyfikacji produktów. Jednostka jednorodnej produkcji może odpowiadać jednostce instytucjonalnej lub jej części; z drugiej strony nigdy nie może ona należeć do dwóch różnych jednostek instytucjonalnych.

Noty wyjaśniające:

1. Dla dokładnej analizy procesu produkcyjnego ESA przyjął jednostki jednorodnej produkcji, które umożliwiają badanie związków technicznych/gospodarczych. Te analityczne jednostki wykorzystywane są w szczególności w tabelach podaży i wykorzystania i w praktyce, z reguły nie mogąc być bezpośrednio obserwowane, rekonstruowane są na podstawie danych zbieranych dla jednostek obserwacji.

2. Większość jednostek obserwacji prowadzi jednocześnie powiązaną działalność. Prowadzą one działalność główną, działalność drugorzędną, tzn. rodzaje działalności należące do innych gałęzi, oraz działalność pomocniczą, taką jak administracja, zakup, sprzedaż jednostkom zbytu, magazynowanie, naprawy itp. Jeżeli jednostka obserwacji prowadzi działalność główną oraz jeden lub więcej rodzajów działalności drugorzędnej, będzie ona podzielona na odpowiednią liczbę jednostek jednorodnej produkcji, a rodzaje działalności drugorzędnej zostaną objęte innymi pozycjami niż działalność główna. Z drugiej strony, działalność pomocnicza jednostki obserwowanej nie jest oddzielana od działalności głównej lub drugorzędnej, której służy.

3. Jednostka jednorodnej produkcji jest definiowana niezależnie od lokalizacji działalności. W klasyfikacji ISIC Rev. 3 jednostka jednorodnej produkcji definiowana jest w taki sposób, by odpowiadała JLJP. Ust. 112 wstępu do klasyfikacji ISIC Rev. 1 jest oprócz tego regulowany ust. 104.

F. *Jednostka lokalna*

„Jednostka lokalna" jest przedsiębiorstwem lub jego częścią (np. warsztat, fabryka, magazyn, biuro, kopalnia lub skład) znajdującym się w miejscu geograficznie określonym. W tym lub z tego miejsca prowadzona jest działalność gospodarcza, na rzecz której – poza określonymi wyjątkami – pracuje jedna lub więcej osób (nawet w niepełnym wymiarze czasu pracy) dla jednego i tego samego przedsiębiorstwa.

Noty wyjaśniające:

1. W przypadku gdy osoba pracuje w wielu miejscach (konserwacja lub nadzór) lub w domu, za miarodajną jednostkę lokalną uważa się miejsce, z którego wydawane są polecenia lub z którego organizowana jest praca. Musi być możliwe precyzyjne określenie, ilu zatrudnionych można przypisać każdej jednostce lokalnej. Jednakże każda jednostka prawna stanowiąca prawną bazę przedsiębiorstwa lub jego części musi mieć jednostkę lokalną będącą siedzibą statutową, nawet jeśli nikt w niej nie pracuje. Ponadto jednostka lokalna może obejmować jedynie działalność pomocniczą.

2. Miejsce geograficznie określone interpretowane jest ściśle: dwie jednostki należące do tego samego przedsiębiorstwa, znajdujące się w różnych miejscach (nawet jeśli te miejsca znajdują się wewnątrz tej samej najmniejszej jednostki administracyjnej Państwa Członkowskiego) muszą być uważane za dwie jednostki lokalne. Jednakże jedna jednostka lokalna może się znajdować na kilku graniczących ze sobą obszarach administracyjnych, w takim przypadku zwyczajowo czynnikiem decydującym jest adres pocztowy.

3. Granice jednostki ustalone są przez granice lokalizacji, przy czym drogi publiczne przebiegające przez dany obszar nie naruszają ciągłości granic. Definicja ta jest niemal identyczna z określoną w ust. 101 wstępu do klasyfikacji ISIC Rev. 3, o ile dotyczy lokalizacji w ścisłym znaczeniu tego pojęcia, różni się jednak od definicji określonej w ust. 102, ponieważ ścisłe znaczenie nie może się zmieniać w zależności od badanych statystyk. Ponadto zazwyczaj stosowane jest spełnienie kryterium osób pracujących w jednostce.

▼B

4. Do celów rachunków regionalnych ESA-REG (stosowanie ESA na poziomie regionalnym) wykorzystuje się tę samą definicję jednostki lokalnej.

G. *Jednostka lokalna rodzaju działalności (JLRD)*

„Jednostka lokalna rodzaju działalności" (JLRD) jest częścią JRD odnoszącą się do poziomu lokalnego.

Noty wyjaśniające:

1. Każda JRD musi mieć co najmniej jedną JLRD, chociaż JRD może się składać z połączenia części jednej lub więcej jednostek lokalnych. Z drugiej strony jednostka lokalna może w niektórych okolicznościach obejmować wyłącznie grupę działalności pomocniczych. W tym przypadku możliwa jest dodatkowa klasyfikacja jednostki lokalnej. Ponadto każde przedsiębiorstwo powinno mieć co najmniej jedną JLRD.

2. Jednostka lokalna rodzaju działalności odpowiada praktycznej definicji pojęcia „establishment" zawartej w ust. 106 wstępu do klasyfikacji ISIC Rev. 3.

H. *Jednostka lokalna jednorodnej produkcji (JLJP)*

Jednostka lokalna jednorodnej produkcji (JLJP) jest częścią jednostki jednorodnej produkcji, odnoszącą się do poziomu lokalnego.

SEKCJA IV

Dodatkowe noty wyjaśniające

A. *Organy administracji rządowej i prywatne instytucje nienastawione na przynoszenie dochodu*

1. W przypadku organów administracji centralnej jednostka statystyczna właściwa dla zbierania i opracowywania statystyk jest bardzo zróżnicowana (administracja centralna, administracja ubezpieczeń społecznych, administracja lokalna regionu, prowincji, departamentu, powiatu, gminy, miasta itp.). Te różne organy wspólnie planują, nadzorują i zarządzają finansami swoich organów składowych (organami tymi mogą być ministerstwa, dyrekcje generalne, dyrekcje, biura, agencje, urzędy itp.). Jednakże niektóre z tych organów, w szczególności organy lokalne, są prawdopodobnie znacznie bardziej zróżnicowane pod względem rodzaju działalności niż spółki kapitałowe.

2. Działalność tych organów często należy do sekcji L NACE Rev. 1 „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne", inne natomiast prowadzą rodzaje działalności, które zasadniczo należą do innych sekcji: „Edukacja" (sekcja M), „Ochrona zdrowia i opieka społeczna" (sekcja N) oraz „Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna" (sekcja O).

3. Jeżeli istnieje potrzeba łączenia danych odnoszących się do podmiotów sektora prywatnego z danymi odnoszącymi się do organów administracji centralnej i prywatnych instytucji nienastawionych na przynoszenie dochodu według rodzaju działalności gospodarczej, ich identyfikacja i klasyfikacja musi być prowadzona z wykorzystaniem jednostek statystycznych odpowiadających podmiotom, które są najbliższe jednostkom statystycznym określonym dla sektora prywatnego. Dlatego też wszystkie kryteria stosowane w odniesieniu do sektora prywatnego znajdują, przez analogię, zastosowane także organów administracji centralnej. To samo ma zastosowanie do prywatnych instytucji nienastawionych na przynoszenie dochodu.

B. *Działalność pomocnicza*

1. Za działalność pomocniczą uznaje się taką działalność, która spełnia wszystkie następujące warunki:

a) służy tylko jednostce, do której się odnosi; innymi słowy wytworzone towary lub usługi nie mogą być sprzedawane w obrocie;

b) porównywalna działalność na podobną skalę realizowana jest w podobnych jednostkach produkcyjnych;

c) wytwarza usługi lub, wyjątkowo, dobra nietrwałe, które nie wchodzą w skład produktu końcowego jednostki (np. drobne narzędzia lub rusztowania);

▼B

d) wpływa na koszty bieżące samej jednostki, tzn. nie powoduje tworzenia środków trwałych brutto.

2. Rozróżnienie między działalnością pomocniczą i działalnością główną lub drugorzędną może być opisane za pomocą następujących przykładów:

— produkcja drobnych narzędzi na potrzeby jednostki jest działalnością pomocniczą (zgodnie ze wszystkimi kryteriami),

— transport na potrzeby własne jest zwykle działalnością pomocniczą (zgodnie ze wszystkimi kryteriami),

— sprzedaż własnych produktów jest działalnością pomocniczą, ponieważ regułą jest, że nie można produkować bez sprzedaży. Jednakże jeżeli w obrębie przedsiębiorstwa produkcyjnego można wydzielić punkt sprzedaży detalicznej (sprzedaż bezpośrednia użytkownikowi końcowemu), który tworzy np. jednostkę lokalną, to taki punkt sprzedaży może być – wyjątkowo i w celach niektórych analiz – uznany za jednostkę rodzaju działalności. Taka jednostka obserwacji będzie podwójnie sklasyfikowana, tzn. raz w zależności od rodzaju działalności (działalność główna lub drugorzędna), którą prowadzi w przedsiębiorstwie, i oprócz tego w zależności od swego własnego rodzaju działalności (sprzedaż detaliczna)

3. Stosownie do tego regułą jest, że ponieważ procesy produkcyjne zwykle nie mogą istnieć bez wsparcia określonej liczby rodzajów działalności pomocniczej, te rodzaje działalności pomocniczej nie powinny być wydzielane w odrębne jednostki, nawet jeżeli są prowadzone przez odrębną osobę prawną lub w odrębnym miejscu i nawet gdy prowadzona jest dla nich odrębna rachunkowość. Ponadto działalność pomocnicza nie może być uwzględniana przy klasyfikacji działalności jednostki, przez którą ta działalność pomocnicza jest prowadzona. Najlepszym przykładem podmiotu prowadzącego działalność pomocniczą jest centralny organ zarządzający w siedzibie statutowej.

4. Uwzględniając definicję zawartą w pkt. 1, za działalność pomocniczą nie mogą być uznawane następujące rodzaje działalności:

a) produkcja towarów lub wykonywane prace wchodzące w skład środków trwałych – w szczególności prace budowlane na własny rachunek. Jest to zgodne z metodą stosowaną w NACE Rev. 1, gdzie jednostki prowadzące prace budowlane na własny rachunek sklasyfikowane są jako budownictwo, jeśli dostępne są dane na ich temat;

b) produkcja, której znacząca część jest sprzedawana w celu osiągnięcia zysku, nawet jeśli większość jest wykorzystywana jako konsumpcja w powiązaniu z działalnością główną lub działalnością drugorzędną;

c) produkcja towarów, które stają się później integralną częścią produkcji wykonywanej w ramach działalności głównej lub drugorzędnej, np. produkcja skrzynek, pojemników itp. przez dział przedsiębiorstwa odpowiedzialny za pakowanie jego wyrobów;

d) wytwarzanie energii (elektrownia lub koksownia stanowiąca część przedsiębiorstwa), nawet wówczas, gdy cała produkowana energia jest zużywana w ramach działalności głównej lub drugorzędnej jednostki macierzystej;

e) zakup towarów w celu ich odsprzedaży w niezmienionym stanie;

f) badania i rozwój. Te rodzaje działalności nie są powszechne i nie wytwarzają one usług dla bieżącej produkcji.

W tych wszystkich przypadkach, jeśli dostępne są odrębne dane na temat rodzajów działalności, należy je traktować jako odrębne rodzaje działalności i w konsekwencji uznać je za JRD.

5. Jeśli działalność pomocnicza jest prowadzona na rzecz pojedynczego podmiotu, to działalność ta i środki przez nią wykorzystywane stanowią integralną część działalności i środków tej całej jednostki. Jednakże jeśli działalność jednostki statystycznej i odpowiednia działalność pomocnicza nie są prowadzone na tym samym obszarze geograficznym (określonym pod względem stref wyodrębnionych do celów badań statystycznych), pożądane może być zbieranie oddzielnych dodatkowych informacji o tych jednostkach w przypadku kategorii danych, które muszą być klasyfikowane pod względem obszarów geograficznych, nawet jeśli dotyczą one tylko działalności pomocniczej.

▼B

6. Jeśli działalność pomocnicza jest w istocie prowadzona na rzecz dwóch lub więcej jednostek rodzaju działalności, koszty tej działalności pomocniczej muszą zostać rozdzielone na wszystkie jednostki rodzaju działalności, które wspierają. Jeśli dostępne są dane o podziale kosztów, które można przypisać każdej wyodrębnionej działalności, koszty powinny być na tej podstawie podzielone odpowiednio. Jednakże jeśli brak jest jakichkolwiek danych tego typu, koszty działalności pomocniczej powinny być podzielone między działalność główną i drugorzędną proporcjonalnie do wartości produkcji, po potrąceniu kosztów pośrednich, z pominięciem kosztów samej działalności pomocniczej. Jeżeli metoda ta jest zbyt trudna do zastosowania, koszty działalności pomocniczej mogą być po prostu podzielone proporcjonalnie do wartości produkcji.

7. Jeśli działalność pomocnicza jest zorganizowana w ten sposób, aby służyła dwóm lub więcej podmiotom przedsiębiorstwa składającego się z wielu podmiotów, może tworzyć w odrębnym miejscu grupę działalności pomocniczych. W takim przypadku również wskazane byłoby dopuszczenie uzupełniających klasyfikacji, podobnie jak byłoby wskazane objęcie niektórych rodzajów działalności w całości, nawet jeśli są one prowadzone w sposób niezależny lub przez podmioty prowadzące jedynie działalność pomocniczą (np. usługi komputerowe). Dla tego celu te podmioty pomocnicze mogłyby być także klasyfikowane zgodnie z ich własną działalnością, a także według działalności jednostki, do której należą.

8. Możliwe jest, żeby działalność, która początkowo miała charakter pomocniczy, zaczęła wytwarzać usługi na sprzedaż innym podmiotom. Działalność tego rodzaju może rozwinąć się w takim stopniu, że przestaje być uważana za pomocniczą, lecz musi być traktowana jako jeden z rodzajów działalności głównej lub drugorzędnej podmiotu. Jedynym sposobem na określenie, czy dana działalność ma być zdefiniowana jako pomocnicza czy jako podstawowa lub drugorzędna, jest ocena roli, jaką ta działalność odgrywa w przedsiębiorstwie jako całości.

C. *Tabela synoptyczna według działalności i lokalizacji*

Jedna lub więcej działalności	Jedna lub więcej lokalizacji Przedsiębiorstwo Jednostka instytucjonalna	Jedna lokalizacja Jednostka lokalna
Jedna działalność	JRD JJP	JLRD JLJP